

EN SAMMENLIGNENDE OPGØRELSE OVER KRÆFTSYGDOMMENS LOKALISATION HOS GRØNLÆNDERE OG DANSKE

Af læge *S. Andersen* og lægesekretær *G. Senger*

Tidligere har Lange, v. Haven, Hastrup, Kiær, Bertelsen, Meldorf og Fibiger beskæftiget sig med undersøgelser vedrørende kræftsygdom hos grønlændere. De ovennævnte forfattere diskuterede mest spørgsmålet, hvorvidt kræft overhovedet fandtes hos grønlændere. Derimod havde man ikke tidligere nærmere undersøgt lokaliseringen af eventuel forekomst af kræftsygdom.

Som det fremgår af hosstående tabel, foreligger her en sammenlignende opgørelse af lokaliseringen. Det grønlandske materiale består af 253 tilfælde hos grønlændere samlet i en 13-årig periode, 1956 til 1968, og sammenlignet med det danske cancerregisters 5-årige opgørelse for hele Danmark fra 1958 til 1962.

Som det fremgår af tabellen, er kræftsygdom i mundhule og svelg specielt hyppig hos grønlandske kvinder. Det drejer sig her oftest om svulst i spytkirtlerne. Forekomst af kræft i urinorganer synes ligeledes at forekomme hyppigt på Grønland. Hos grønlandske kvinder findes livmoderkræft hyppigere end hos danske.

Derimod synes kræft i brystkirtlen at være betydeligt sjældnere hos grønlændere, og det samme gælder med hensyn til de mandlige kønsorganer, huden, hjerne- og nervesystem samt de lymfatiske og bloddannende væv.

Kræftsygdoms forekomst i de øvrige lokaliseringer, bl. a. i respirationsorganerne, er stort set den samme hos grønlændere og danske. Det er påfaldende, at lungekræft forekommer næsten lige så hyppigt i Grønland som i Danmark på trods af, at luften er langt renere deroppe. Påfaldende er det, at der stort set ikke findes hudkræft på Grønland.

Ved en sammenlignende opgørelse over et grønlandsk og et dansk patientmateriale bestående af kræftsygdomme er påvist karakteristiske forskelle i forekomst hos de to grupper.

Litteratur: henviser til A. Bertelsen, Grønlandsk medicinsk statistik og nosografi, Meddelelser om Grønland, Bind 117, nr. 3, side 18, 1940, endvidere C. Clemesen, Statistical studies in the etiology of malignant neoplasme, III Acta pathologica et microbiologica scandinavica supplementum 209, 1969, side 12.

	Antal diagnosti- cerede tilfælde blandt grøn- lændere	Mænd Antal i procent		Antal diagnosti- cerede tilfælde blandt grøn- lændere	Kvinder Antal i procent	
		Grøn- lændere	Danske		Grøn- lændere	Danske
Mundhule og svælg (Buccal Cavity and Pharynx)	3	2,73	3,57	12	8,00	1,49
Fordøjelsesorganer og bughinde (Digestive Organs and Peritoneum)	57	51,82	35,32	44	29,00	27,89
Åndedrætsorganer (Respiratory Systems)	16	14,55	16,21	6	4,00	3,15
Brystkirtlen (Breast)	0	0	0,16	19	12,67	19,50
Mandlige kønsorganer (Male genital organs)	5	4,55	11,53	—	—	—
Livmoder (Uterus)	—	—	—	35	23,34	17,46
Andre kvindelige kønsorganer (Other female genital organs)	—	—	—	8	5,33	6,81
Urinorganer (Urinary Organs)	15	13,64	8,24	12	8,00	3,91
Hud (Skin)	3	2,73	10,29	0	0	7,01
Hjerne- og nervesystem (Brain- and Nerve System)	0	0	3,09	1	0,67	2,62
Andre organer (Other Organs)	5	4,56	1,27	6	4,00	1,30
Uspecifikke organer (Unspecified Organs)	2	1,82	0,91	2	1,33	1,89
Bindevæv (Connective Tissue)	0	0	0,55	3	2,00	0,43
Lymfatisk og bloddannende væv (Lymphatic and hæmatopoetive Tissue)	4	3,64	7,08	2	1,33	4,51
Ialt	110	100 %	100 %	150	100 %	100 %

Overlæge, dr. med. K. Kalbæk, tidl. Dronning Ingrid's Hospital, Godthåb, takkes for hjælp ved gennemgang af materialet.